

DNES je 55 rokov slovenskej pantomímy! Slovenská pantomíma žije!

Milan Sládek:

„Oslovil som Eduarda Žlábka, člena tanečnej skupiny Burianovho divadla, aby mi, ako skúsenejší divadelník, pomohol pri dokončení libreta a neskôr, spolu s tanečníkmi a hercami divadla, realizovať ho na Burianovom javisku. 11. marca 1960 mala BOULE (Hrča) v Prahe premiéru. Pre mňa osobne to bol neočakávaný úspech.“

„11. marca 1960 sa po prvý raz objavuje na scéne postava KEFKA. Bol to hlavný hrdina z pantomimickej komédie HRČA, pikolík v záhradnej reštaurácii. Sládkov pohľad na pantomímu je iný ako ich poznáme od francúzskych tvorcov. Už v prvej pantomimickej kreácii ho zaujímala práca so súborom. Charakter tém, ktoré si vyberá k inscenovaniu, ovplyvnia jeho herecký-pantomimický prejav a aj výrazové prostriedky, aké pri inscenovaní používa. Tým sa jeho inscenácie veľmi rozlišujú.“ (wikipedia)

„Neskôr pôsobil súbor pantomímy v Bratislave pri Divadielku Horizont. So Sládkom tak externe hrávali pantomímu aj K. Lipová, M. Jakubisková, či F. Vereš. Zo začiatku tu pôsobili aj českí mímovia z pražského pôvodného súboru napr. E.Žlábek, E.Röhrlová a V.Waldhansová. Milan Sládek sa v roku 1962 stal docentom na VŠMU a súbor sa začlenil do ansámblu Malej scény Slovenského národného divadla.“ (Ladislava Petišková)

Podľa pamätníkov hrávali pantomímu v týchto rokoch Zuzana Krónerová, Martin Huba a ďalší. Šesťdesiate roky ovšem končia pre Milana Sládka a pantomímu veľmi neslávne, aj napriek významaniu od prezidenta ČSR.

V 70tych rokoch sa prebudila amatérska pantomíma. Objavili sa zdatní pokračovatelia plní umenia a pohybu: Oľga Panovová, Ľubo Píktor a ďalší, či amatérske súbory preferujúce pohyb, napr. divadlo Úsmev, Balvan, Študentské divadlo Prešov a iné.

80te roky sú v znamení nových výrazných talentov a amatérskych divadiel: NÓ, Brontosaurus a iných, ktoré sa prezentovali na javiskách v prehliadkach malých javiskových foriem. Po revolúcii a návrate Milana Sládka na Slovensko sa rozbieha divadlo Aréna a medzinárodný festival Kaukliar v Bratislave, ktorý trval skoro 10 rokov. V divadle sa vystriedalo množstvo talentovaných mímov a hercov.

Dá sa tak povedať, že od 90tych rokov začína "zlatá" éra slovenskej pantomímy. Zaslúžila by si samostatnú kapitolu. Mímovia našli odvahu na profesionalizáciu a od roku 1994 mím Miroslav Kasprzyk rozbieha festival PAN, ktorý sa dodnes stará o slovenskú pantomimickú rodinu. Festival PAN je za posledné roky jediným, najstarším a najväčším podujatím pohybu a pantomímy na Slovensku a priľahlom okolí. Svedčí o tom medzinárodná účasť cez 400 účastníkov, amatérskych mímov, súborov a ľudí zo ZUŠ, SZUŠ, konzervatórií, či VŠMU, HAMU a podobne. Prezentácia profesionálnych hostí, študentov a profesorov HAMU, súťažná prehliadka a najmä vzdelávanie v dielňach, ktoré má najvyššiu možnú úroveň. Aj preto jubileum slovenskej pantomímy vyvrcholí v tomto roku 2015 spoločnou novembrovou oslavou na 22. ročníku festivalu PAN v Liptovskom Mikuláši. Galavečer k 55. výročiu a mnohé prekvapenia čakajú iba na Liptove. Toto je jednoznačná odpoveď na otázku: "Ako žije dnešná slovenská pantomíma?"

Aktuálne popri úžasnej amatérskej mímovskej rodine máme necelú desiatku súčasných slovenských mímov, ktorí žijú s pantomímou: **Benčík Juraj** - Prešov, **Kulíšek Vladimír** - Trenčín, **Kasprzyk Miroslav** - Liptovský Mikuláš, **Ohrádka Adrián** - Bánov, **Rigo Jozef** a **Vrto Peter** sú zakladateľmi jediného profesionálneho divadla pantomímy nepočujúcich na Slovensku, stále pracuje pohybové divadlo Úsmev a ďalší umelci, ktorí tvoria pomimo...

Majster Sládek Milan tvorí aktuálne v Nemecku a pripravuje aj so študentmi HAMU Praha nevšedný projekt „ANTIGONA“. Podobne v tejto krajine pôsobí aj jeho dávny študent **Ferencz Štefan**.

Capko Štefan tvorí a vyučuje v Čechách na HAMU Praha a možno sú v ČR aj ďalší umelci o ktorých v tejto dobe nevieme... N

Nakoniec to najlepšie :-) Jednoznačne musíme spomenúť aj novú generáciu slovenských študentov, študujúcich nonverbálne umenie a pantomímu na HAMU v Prahe. Sú veľkým príslubom pokračujúcej zlatej éry slovenskej pantomímy: Daňhová Valéria, Debnárová Barbora, Eliáš Anton, Kasprzyk Tomáš, Simon Lukáš, Takáčová Slávka, Vanacká Anna...

Čo popriať dáme, ktorá rozpráva bez slov a je v najlepších rokoch:

ZDRAVIA A POHYBU V RADOSTNEJ TVORIVOSTI... DIVÁKOV A MÍMOV, USMIATYCH A ŠŤASTNÝCH... A NAJMÄ - VŠÍMAVOSTI VELA... Aby si tú našu pantomímu VŠIMLI PENIAZE A ODBORNÍCI... lebo slovenská pantomíma žila, žije a bude žiť, len potrebuje trochu podporiť. ĎAKUJEME :-)

Je aj verzia SRDCE :-) „Slovenská pantomíma bude dlho žiť – má mladé srdce. PAN 2014“

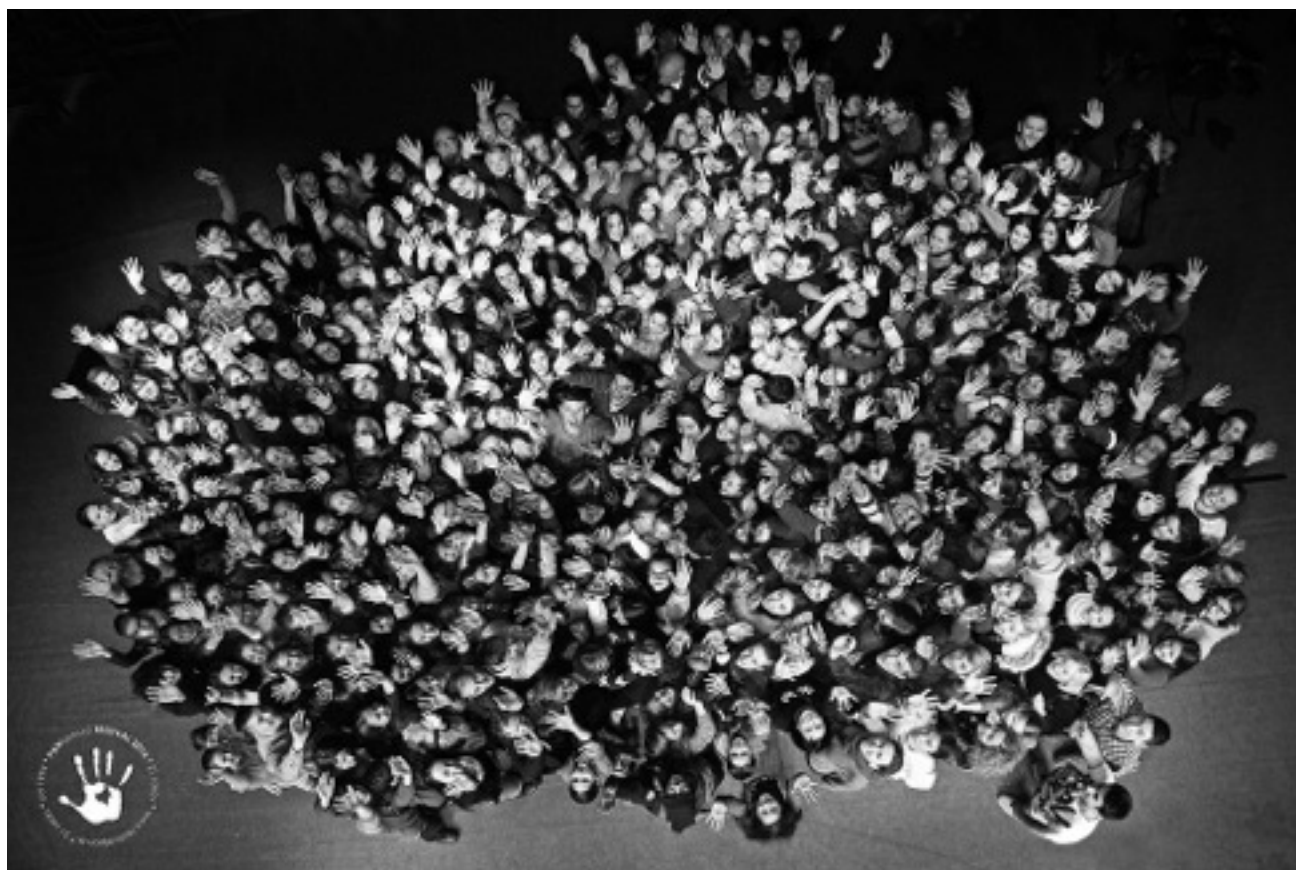

Foto: Michal Velner (v plnej kvalite pošle majkl.velner@gmail.com)

Ak sú vynechané niektoré mená, nie je to zámer, len málo písmen a vedomostí, ale na náprave sa pracuje... preto privítame kontakt a spojenie na všetkých, ktorí sa cítia byť mímom :-) a nenašli sa :-) ohláste sa, mímovia Slovenska :-)